

ODD NAKKEN

Hvor kommer silda inn for å gyte?

Havforskningsdirektør Odd Nakken er så spent, så spent. Blir det Møre? Eller kanskje Rogaland? Hva med svenskekysten, spør vi og får en rungende latter i retur.

— Ærlig talt, jeg vet ikke!

1983-årsklassen er ryggraden i sildebestanden. Den skal vi leve av i mange år. Torskebestanden er i vekst og vil fortsette

med det i 3-4 år. Foreløpig er det ingen grunn til å endre oppfatning. Lodda i Barentshavet er borte, og intet tyder på at bestanden er i vekst. Loddefiske i nord er uaktuelt på denne siden av 1990, fastslår Havforskningsdirektøren.

— Min største tabbe? Høsten 1982 bommet jeg totalt på loddebestanden. I 1983 ble det derfor fisket 10 millioner hl for mye. De skulle vi hatt i dag!

Da Gunnar Sætersdal takket av som Havforskningsdirektør trakk vi et lettelsens sukk. Da vi ad omveier fikk høre at Odd Nakken hadde latt seg overtale til å søke som ny direktør, var det med stor tilfredshet.

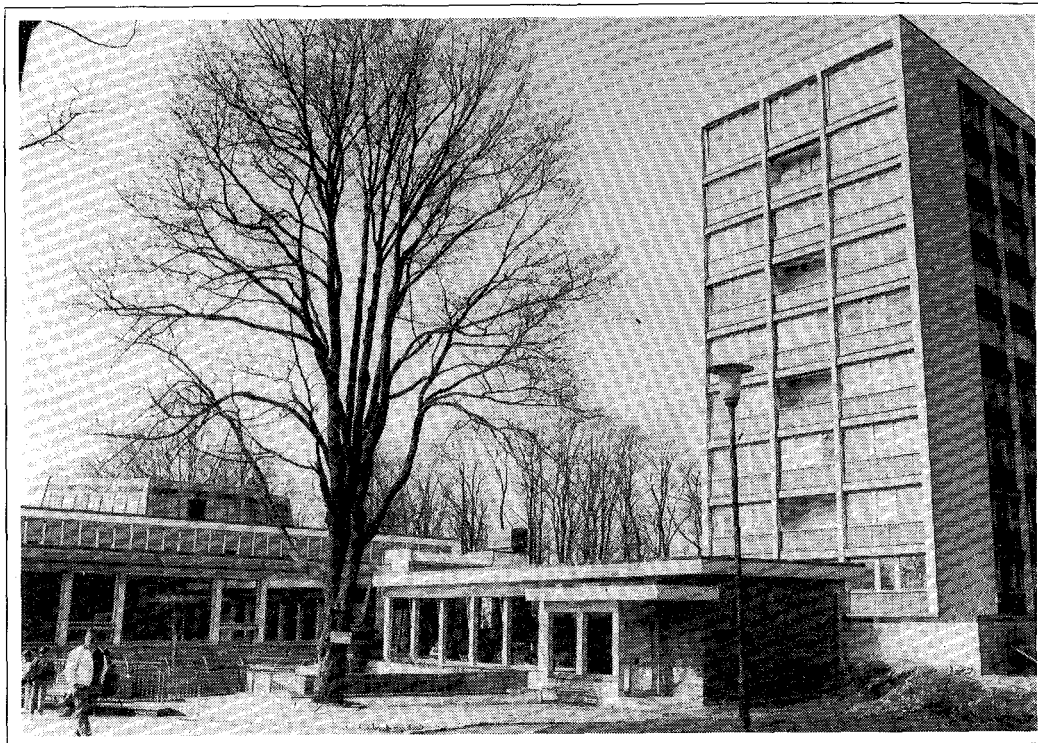
Ingen som har fulgt "Norsk Fiskerinæring" er i tvil om vår holdning til havforskningen. Få, om noen, følger så nøye med i det arbeid som utføres ved Havforskningsinstituttet i Bergen som to blå' Tande på Eidsvoll. Rapporter, bestandssanslag og prognoser studeres med stor oppmerksomhet. Ofte med betydelig skepsis, særlig når det gjelder den norskarktiske torsken. Omfattende revideringer av bestandsstyrke og årsklasser, særlig i slutten av 70-årene, men også senere, har fått oss til å tvile på holdbarheten av de prognoser og anbefalinger som kommer. Fortsatt tror vi at usikkerhetsmarginene er meget store, og fortsatt mener vi derfor at man må satse enda mer ressurser på havforskningsaktiviteter. Men kritikk og skepsis har hele tiden gått på sak, ikke på person. Det hadde dessverre Odd Nakkens forgjenger vanskelig for å oppfatte. Derfor var det i lange perioder en svært anspent tone mellom "Norsk Fiskerinæring" og Havforskningsinstituttet i Bergen.

Men om vi har hatt mange kritiske bemerkninger og kanhende lumske spark, har havforskerne Odd Nakken og Arvid Hysten, de to som det har vært mest naturlig å henvende seg til, alltid vært tilgjengelige for kommentarer og hjelp. Aldri en sur mine, aldri et ukvemsord har de møtt oss med.

Og det sier ikke så rent lite om månedens intervjuobjekt. For skal vi være ærlige, har vi tatt knallhardt i, ja ofte over grensen. Det er Odd Nakken hjertens enig i.

— Jeg har vært rasende irritert. Til tider gikk det over stakk og stein i spaltene. Men heldigvis, det begynner å bli noen år siden. Rundt 1980 var vi svært opptatt av å redusere fiskedødeligheten for torsk i Barentshavet. Da ble man sjelden i godt humør av å lese "Norsk Fiskerinæring".

— Men våre spalter har bestandig stått åpne uten at dere

Havforskningsinstituttet i Bergen med akvariet i forgrunnen. For 40 år siden var norsk havforskning ledende i verden. I dag har store nasjoner som USA og Sovjet overtatt hegemoniet. Men fortsatt har norske havforskere et svært godt rennome internasjonalt.

har tatt til motmele. Er det bevisst?

— Bevisst og bevisst. Kanskje det!

Nakken bryter ut i befriende latter. — Vi prøver jo så godt vi kan. Men i siste halvdel av 70-årene og tidlig på 80-tallet var det ikke lett å være havforsker. Kritikken veltet inn fra alle kanter. Og vi hadde ofte følelsen av at dere førte an, i alle fall når det var snakk om reguleringer av norsk arktisk torsk.

— Men i dag er det trivelig å være havforsker?

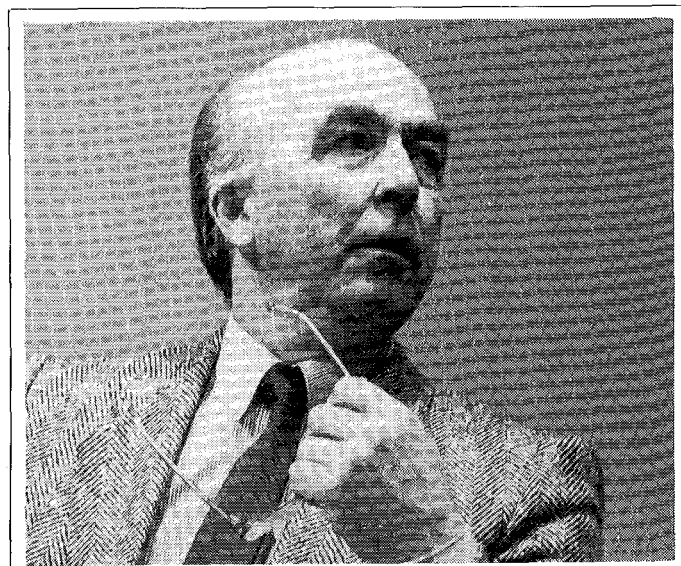
— Vi møter i alle fall en helt annen og positiv tone i næringen. Holdningen ute blant fiskerne har bedret seg enormt. Det skyldes økt forståelse og bedre kunnskaper om hva vi driver med. Jeg vil gjerne berømme fiskeriorganisasjonene og fiskeripressen for godt holdningsskapende arbeid. I dag er det ikke mange som ønsker seg havforskningen foruten. Tvert imot, hele næringen står samlet bak et krav om økt innsats på dette området, sier Nakken.

— Mye av kritikken har gått på mangelfull og dårlig informasjon. Dere har foretatt store endringer uten å fortelle hvorfor, ja ofte uten å fortelle at dere har gjort det i det hele tatt. På dette området har mye bedret seg.

— Jeg skal ikke uttale meg om hvor flinke vi er til å presentere våre tall, sier Nakken. — Men jeg kan gjerne innrømme at det var en periode sist i 70-årene da det skortet på skikkelig informasjon. Men i dag kan ingen klage. I de senere år har vi gjort et kjempearbeid for å informere om det vi driver med og om de resultater vi kommer til. Nå er det snart slik at der to fiskere møtes, er det gjerne en havforsker til stede. Samlet er det en formidabel informasjonsstrøm ut fra Havforskningsinstituttet.

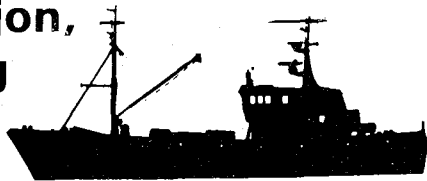
Vanskelig å beregne usikkerheten

Odd Nakken er 50 år og ekte stril. Hen er cand. real fra Universitetet i Bergen i 1966 med fysisk oceanografi som hovedfag. Fra lesesalen gikk veien rett til Havforskningsinstituttet. Og der har han holdt seg, bare avbrutt av noen korte oppdrag i utlandet. Da Sætersdal gikk av måtte det atskil-

Vår redaktør — i mange år en notorisk kritiker av havforskningen. — Om vi har vært irritert? Ja det kan du skrive opp, sier Odd Nakken.

Sentral beliggenhet for Ombygging, reparasjon, klassing

Vi har ledig kapasitet for oppdrag og kan derfor stille vår brede erfaring innen Fiske-, Frakt- og Offshore til disposisjon.

Vi tilbyr fast pris og fast levering!

KOPERVIK SLIP A-S

Postboks 138 — N-4251 Kopervik — Norway
Telefon: (047) 51 477 — Telex: 40985 KSLIP N

Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag

6000 Ålesund

AVDELINGSKONTORER:

**FOSNAVÅG
OG
MOLDE**

lige godord til for å få Nakken til å overta. Jobben som administrativ leder fristet ikke en aktiv forsker i beste alder. Men Havforskningsdirektør ble han, og såvidt vi vet, det har ingen beklaget i ettertid. Sikkert ikke familien heller. Som sjef blir det færre reisedager enn som forsker på feltet.

“Norsk Fiskerinæring” har alltid hevdet at bestandsanslagene er usikre. Det har vi gjort i trygg forvisning om at ingen kan arrestere oss.

— Dessverre er det vanskelig å beregne usikkerheten i våre tall, sier Odd Nakken. — Generelt vet vi mer om forandringer i en bestand enn om dens absolutte størrelse. Sjansen for feil er vesentlig mindre om si sier at en bestand har vokst med 25 prosent, enn om vi sier at den har vokst fra 600.000 tonn til 750.000 tonn. Selv for torsk, sild og lodde, fiskeslag som vi har fulgt i mange år, må totalbestanden oppgitt i tonn mer betraktes som en index enn som en faktisk realitet.

— Men likevel opererer dere med absolutte størrelser?

— Ja, vi gjør det. Og jeg tror at vi med rimelig sikkerhet kan fastslå størrelsen på en enkelt årsklasse, f.eks. av torsk, om den er av “normalt” omfang. Rimelig vil i denne forbindelse si en feilmargen på toppen 30 prosent. Er årsklassen usedvanlig liten eller usedvanlig stor øker usikkerheten. Da kan feilmarginen like gjerne være 100 prosent.

— Men dette gjelder torsk. Hva med sild og lodde?

— Vi vet mest om torsk. Den har vi fulgt i snart 100 år. Lodda har vi knapt 20 års erfaringer med og usikkerheten er større. Kanskje ikke så mye i det å anslå bestandens størrelse som i det å lage prognoser.

— Ja, det fikk vi jo tydelig demonstrert for noen få år siden. Da var det borteboom på lodda.

— Uff, ja. Vi feilvurderte totalt virkningene av de sterke årsklassene torsk og hyse født i 1982 og 1983. Fra 1984 til 1985 økte torskens konsum av lodde fra 600.000 tonn til 1.700.000 tonn. Det maktet vi ikke å forutse. I ettertid er det lett å si at vi burde ha gjort det.

— Så da lodda forsvant var hovedårsaken naturens luner?

— Ja, det er min påstand.

— Hva med sild?

— Også her er usikkerheten stor, selv om den ikke burde være det. Sildeforskning har vi jo drevet i 70-80 år. Men sildebestanden ble nesten helt oppfisket i slutten av 60-årene, og det har vi aldri opplevd før. Bestandsanslagene er neppe særlig dårligere enn for torsk, men hva som vil skje fremover vet vi lite om. Vi har aldri opplevd at all silda står inne ved kysten, slik den har gjort de siste 15 år.

Barentshavet i ubalanse?

Ja, hvem har ikke hørt påstanden. Fra mange hold, og så forskerhold, har de økologiske forhold i Barentshavet blitt beskrevet med dystre ord. Åta er borte, sies det. Havforsker Johannes Hamre ble slik sitert i førstesideoppslag i Fiskeribladet etter en optreden i TV-Troms: “I dag er havet lengst i nord fullstendig dødt. Der hvor det normalt er et yrende liv av sild, lodde og fugl er ikke liv å

— 1983-årsklassen sild er ute i Norskehavet på beiting. Den kommer inn neste vår for å gyte, men jeg tør ikke spå hvor. Denne årsklassen er beregnet til ca. 1 million tonn, og den skal danne ryggraden i gytebestanden i mange år fremover, sier Havforskningsdirektøren.

se".

— Er åta borte og havet dødt, slik det blir hevdet?

Odd Nakken nøler ikke.

— Nei. Vi har nylig foretatt et tokt med "G.O.Sars" og kan ikke spore noen forandringer i den grunnleggende produksjon av dyre- og planteplankton i Barentshavet. Det er mulig at det er lite raudåte langs kysten, men det er helt feilaktig å si at den generelt er borte i Barentshavet.

— Lite? Hva mener du med det?

— Tja, hva skal jeg si. For å være helt ærlig vet vi på langt nær nok om åteforholdene. Når vi observerer mye mager sei langs kysten er det fristende å tro at det kan ha sammenheng med en lav produksjon av åte i 1986. På den annen side har vi i mange år foretatt undersøkelser av åteinholdet i havet. Det er ingen systematiske tendenser å lese ut av disse undersøkelsene.

Primæproduksjonen er

neppe konstant, tror Nakken.

— Vi må regne med naturlige svingninger, ergo også perioder med lite åte. Vi kan heller ikke se bort ifra at åteforholdene har sammenheng med vannkvaliteten i kyststrømmene, selv om våre observasjoner ikke tyder på at vannet har endret kvalitet de siste årene.

Redusert biomasse

— Det er mye mer torsk i Barentshavet i dag enn for 3-4 år siden. Det er mer hyse og det er mer polartorsk, fastslår Odd Nakken.

— Derimot er det mye mindre lodde. Det er også mindre sild enn for et par tre år siden, men ikke mindre enn i de 15 årene før det igjen. Da var det ikke sild i Barentshavet i det hele tatt.

I den grad man kan bruke ordet ubalanse, må det altså bero på at det er mindre lodde enn før, fortsetter han. — Men lod-

da kjenner vi som sagt bare gjennom 15-20 års forskning. I historisk sammenheng kan det hende at det er dagens situasjon med lite lodde som er den normale. Jeg tror det ikke, men vi har et dårlig historisk materiale å holde oss til.

— Den totale biomassen av de viktigste fiskeslagene i Barentshavet er mye mindre i dag enn for 30 år siden, også av torsk og hyse. Vi har beregnet at totalbestanden av torsk, sei, hyse, lodde og sild bare er ca. 1/3-del av nivået i 1950. Hva skyldes det?

— Jeg vil ikke uten videre gå god for dine beregninger, men at biomassen er kraftig redusert er det ikke tvil om. Årsaken er kort og godt overfiske. I 60- og 70-årene ble torsk og hysebestandene kraftig overbeskattet. Fangsttinsatsen har aldri vært større i Barentshavet enn tidlig i 70-årene, da en omfangsrik internasjonal trålerflåte slo bena vekk under torskbestanden. I 1974 ble det f. eks. ilandført over 1,1 million tonn torsk, brorparten 4- og 5-åringer. Hyse- og torskbestanden var helt utpint i 1982/83, da naturen kom oss til unsetning. Sildas skjebne er også kjent. Feitsilda ble oppfisket i siste halvdel av 60-årene. Når lodda forsvant skyldes det en kombinasjon av for sterkt fiske og en stor, glupsk bestand av ungtorsk og unghyse.

Mulig nedjustering av torsk

I 1983 ble det født like mange torsk som i perioden 1977-1982 tilsammen. Med ett var ressurskrisen i torskesektoren historie. De nærmeste år regner havforskerne med solid vekst og økte fangstkvoter. Utsiktene i torskefiskeriene er lyse.

Fra kystfiskerhold er det de siste månedene reist tvil om bestandssituasjonen for torsk. Kystfiskerne er bekymret over torskens kondisjon og svært bekymret over utkast i trålfisket. Stadig flere kystfiskere mener at forskerne må revidere sine tall. At dette ønsket også har en fiskeripolitisk skygge, nemlig motstand mot økte kvoter til trålerne, må ikke forlede noen til å tro at det er fiktiv bekymring som ligger til grunn for kravet om nye beregninger

av bestanden.

Men Odd Nakken ser i øyeblikket ingen grunn til engstelse.

— Vi skal ha et arbeidsutvalgsmøte i ICES til høsten, og ser foreløpig ingen grunn til å endre på bestandsberegninger og kvoteanbefalinger. Torskbestanden er i vekst, og vil fortsette å vokse i 4-5 år. Den hovedkonklusjonen står fast. Men jeg utelukker ikke at vi kan komme til å foreta enkelte justeringer i høst. Akkurat nå tipper jeg at dette vil bli justeringer nedover.

Men fremtidens fangstkvoter avhenger selvsagt av dagens fiske. Beskatningsgraden av ungfisk er vesentlig lavere i dag enn i 70-årene, men fortsatt mye for høy om vi ønsker å nå det optimale langtidsutbyttet på 800.000 — 1.000.000 tonn. Overfisket i 80-årene må Norge i første rekke ta skylden for. Vårt siktemål er å redusere beskatningsgraden til sitt optimale nivå innen 1990. Det skal bli spennende å se om vi holder skjemaet i år. Det får vi tidligst vite i høst når fangststatistikken for første halvår foreligger med oppgaver over hvor mange individer som er fisket i hver enkelt årsklasse.

— For endel år siden stilte mange i Norge store spørsmålstegn ved om russerne egentlig ønsker en rasjonell beskatning av torskbestanden. Det krever nemlig både vilje og evne i Sovjet til en ombygging av flåten og omlegging av filetlinjer etc. fra småfisk til større fisk. Men i dag er man ikke lenger så skeptiske.

— Nei, russerne er så langt jeg oppfatter veldig innstilt på å få til en rasjonell beskatning i Barentshavet. Men fortsatt er det motsetninger. Russerne har mye ungfisk i sin sone, og er mer positiv til å fiske på yngre årsklasser enn vi liker. Men dette er et økonomisk/politisk spørsmål som myndighetene må avgjøre. Det innebærer blant annet i hvilken grad vi skal slippe russiske fiskefartøyer til i norsk sone.

Intet nytt om lodda

— Dessverre har vi ingen indikasjoner på at loddebestanden er i vekst, sier Nakken. — Selvsagt kan man slumpe over

noen flekker lodde her og der, men ingen har jo sagt at den er fullstendig utryddet.

Loddebestanden i Barentshavet er i mye dårligere befatning i dag enn bestanden ved Jan Mayen og Island var da den var nedfisket. Vi vet at det vil gå minst 3-4 år før det kan komme på tale å åpne for et forsiktig loddefiske i nord. Naturen vil avgjøre om det skal ta enda lenger tid.

— *Så før 1990 fisker ingen lodde i Barentshavet?*

— Nei, det kan jeg ikke forestille meg.

— *Men hva om naturen skjenger oss en sterk årsklasse av lodde, kan den vokse opp med så mange glupske torsk i helene?*

— *Det regner vi med. Det var minst like mye torsk i Barentshavet i begynnelsen av 70-årene som i dag, og da var også loddebestanden kjempesterk.*

— *Kort noen ord om silda?*

— Som jeg alt har nevnt er det atskillig usikkerhet når det gjelder utviklingen av sildebestanden. Det gjelder spesielt den forflytning som nå skjer med 1983-årsklassen, den årsklassen vi må satse på i årene

som kommer. 83-silda for ut av Barentshavet. Ifjor sommer, har stått i Vestfjorden og langs Helgeland i vinter og har nå trukket ut i Norskehavet på beiting. Årsklassen har utviklet seg omtrent som forventet, og beregnes i dag til ca. 1 million tonn. Den blir gytemoden til våren, og da skjer kanskje det mest spennende jeg har vært med på. Hvor kommer den inn for å gyte?

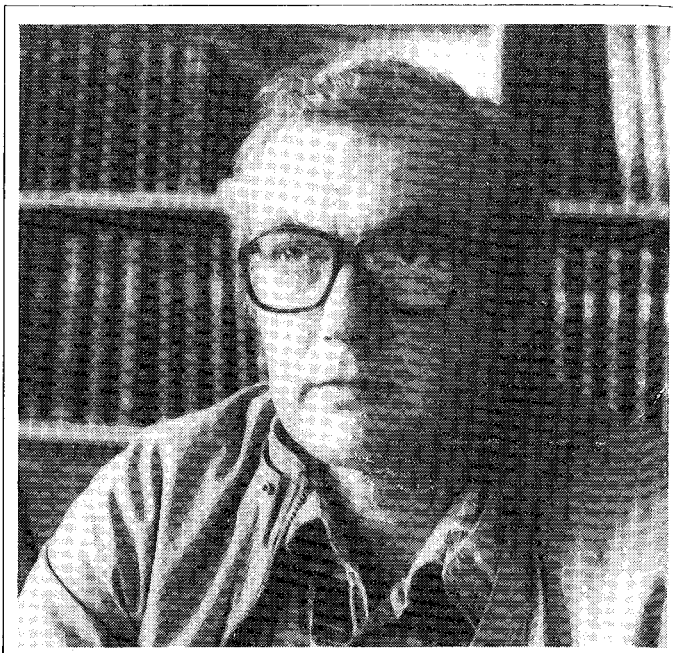
— *Ja, hvor?*

— Den som kunne svare? Helt sikkert et sted på norskekysten, kanskje Møre, kanskje lenger syd.

— *Kanskje svenskekysten?*

Odd Nakken må være i godt humør. I alle fall sitter latteren løst.

— Alvorlig talt, det har jeg ingen formening om. Derfor er det så spennende. Men uansett hvor den måtte komme, vil den gi vesentlig forbedring av gytebestanden, og dermed øke mulighetene for nye sterke årsklasser. 1984- og 1985-årsklassene av sild var brukbare på et tidlig tidspunkt, men er svært svake i dag. Det har vel også med all ungtorsken å gjøre. 1986-årsklassen har vært svak hele tiden.

Odd Magne Nakken er professor i marinbiologi. Han er inne i sin første 6-årsperiode som Havforskningsdirektør. Det kan godt bli flere.

Sprekker i fasaden?

I "Norsk Fiskerinæring" nr. 4 gjorde vi narr av en tabell i "Ressursoversikten for 1987" over torskens spisevaner. Ifølge tabellen spiste torken i 1985 vesentlig mer reker og lodde enn det ifølge havforskerne var i havet. Vi spurte

Havforskningsdirektøren om det er dårlig kommunikasjon på instituttet.

— Jeg leste notisen, og ble mektig irritert. Jeg hadde faktisk ventet bedre. Det går ikke an å telle bestanden av sau i februar, og så le av at det norske folk konsumerer dobbelt så mange sau i løpet av hele

DOKKING I TRONDHEIM ?

TØRRDOKK: 77.7m x 12.1m x 3.6m

MEKANISK VERKSTED

OMBYGNINGER OG FORLENGELSER

KLASSING AV RIGG OG LØFTEUTSTYR

REISEREPARASJONER

**TG TRONDHEIM
CONTRACTING AS**

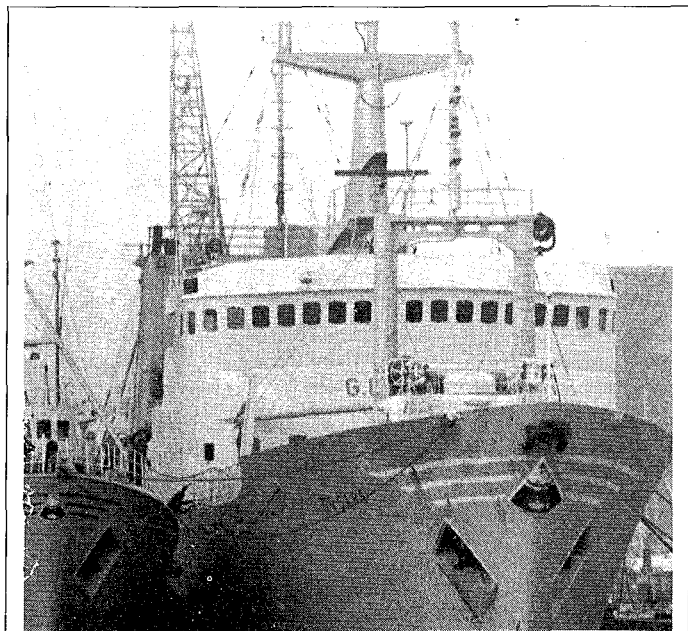
INNHERREDSVEIEN 18 7000 TRONDHEIM

Telefon: (07) 51 54 11

Etter arb.tid: (07) 91 89 52
(07) 88 56 37

året. Sauen lammer i april. Lammene går på fjellet om sommeren og blir slaktet om høsten alle som en. Derfor kan vi spise dobbelt så mange sau som det var i januar. Et tilsvarende forhold gjelder selvsagt i havet. I løpet av 1985 spiste torsken opp hele tilveksten og mer til av loddebestanden. Det er altså ingen selvmotsigelse i at den konsumerte 1,7 millioner tonn lodde selv om loddebestanden i januar 1985 var ca. 2,3 millioner tonn og i desember ca. 700.000 tonn.

— *OK, vi skjønner poenget. Men torsken er ikke alene om å kose seg med reker og lodde. Det gjør mange andre fiskeslag også. Og ifølge havforsker Torger Øritsland spiser selen 1,5 til 2 millioner tonn reker årlig. Da blir forskjellen mellom konsum og totalbestand ganske formidabel.*

Flåten av forskningsfartøyer må fornyes. "G.O. Sars" ble f.eks. bygget så langt tilbake som i 1970. I 1990 vil samtlige havforskningsfartøyer være 10 år eller mer.

— Ja, og det viser bare hvor enorm produksjonen er i mange bestander.

— *Havforskningsinstituttet har alltid stått samlet utad. Men i det siste aner vi en liten sprekke i fasaden. Er det stor uenighet om bestandssituasjonen i Barentshavet og om beskatningsstrategien?*

— La meg si det slik. Om jeg skulle referere interne diskusjoner om reguleringer osv, vil jeg stille svært dårlig i pressen, sier Nakken og humrer. — Slike diskusjoner er det nok

best at vi holder for oss selv. Men jeg skal ikke legge skjul på at det er visse interne nyanser om hva man f.eks. skal legge i begrepet "økologisk ubalanse". Enkelte vil bruke det som en karakteristikk av at lodda er borte. Andre mener at det må mer grunnleggende endringer til. Men stort sett vil jeg si at vi har vært flinke til å diskutere oss til enighet, både ved instituttet i Bergen og i Det Internasjonale Havforskningsråd (ICES), som har sitt hovedsete i København.

— *Men det at biomassen av de viktigste fiskeslagene i Barentshavet er redusert med 2/3-deler må da kunne karakteriseres som en grunnleggende endring?*

— Vel, hvorvidt den totale reproduksjonsevne er redusert vet vi lite om, selv om endel vik-

tige fiskeslag er sterkt redusert.

— *Hva har kommet i stedet?*

— Ikke noe. Det er neppe slik at den totale biomassen i Barentshavet er konstant. Den har sine naturlige topper og bunner. Men dette vet vi også svært lite om, innrømmer Nakken.

Konfliktfylt ressursforvaltning

I 1981 skrev "Norsk Fiskerier næring" for første gang om

den danske havforsker Anders Ursin's flerbestandsmodell for Nordsjøen. Den gang beklaget Ursin seg over en passiv og tidvis negativ holdning blant norske havforskere til flerbestands teorier. I dag er imidlertid flerbestandsmodellene høyst aktuelle også i Norge. Men det vil ta tid før vi kan ta dem i bruk, sier Odd Nakken.

— Vi mangler innsikt om hvem som spiser hvem og om hvor mye de spiser. Foreløpig hører derfor flerbestandsmodellene fremtiden til. Vi har et omfattende program gående i Barentshavet i samarbeid med russerne, og vi har nylig avsluttet et prosjekt i Nordsjøen i ICES-regi for å samle informasjon. Men vi må regne med at det vil ta minst ti år før vi har en modell som omfatter alt fra fisk, til sjøpattedyr og fugler. Deler av arbeidet kan vi forhåpentligvis ta i bruk i løpet av første halvdel av 90-årene.

— *Alle forstår intensjonene med flerbestandsmodellene. Men hva slags type anbefalinger skal vi i fremtiden få fra havforskerne?*

— Det er et godt spørsmål. Sannsynligvis vil vi ikke gi anbefalinger i det hele tatt, men en rekke obsjoner, dvs. muligheter. Så blir det opp til myndighetene å velge mellom de mange ulike måter å høste havet på.

— *Det høres ikke lett ut.*

— Nei, det er helt sikkert. Derfor tror jeg det er på tide at man snarest begynner å planlegge en ressursforvaltning basert på flerbestandsmodeller. Våre obsjoner vil skape grunnlag for konflikter og motsetningsforhold, både fartøygrupper imellom og over landegrensene. I dag tviler jeg på om næringen er i stand til å takle slike konflikter.

Helbom på lodda!

Odd Nakken kom til Havforskningsinstituttet som grønn student i 1966. Vi spurte hva han helst ville ha gjort om igjen i de 21 år han har jobbet ved instituttet.

— For det første burde vi ha kommet tidligere i gang med flerbestandsforskning, der nest burde vi ha satset mer på forskning om sjøpattedyrene. De er nøkkelfaktor i flerbe-

standsmodellene.

— *Din største tabbe?*

— Det har jeg i alle fall ingen problemer med å svare på. Høsten 1982 gjorde vi en katastrofal tabbe under loddetoktet. Det resulterte i at vi overvurderte bestanden grovt og at loddekvoten i 1983 ble nesten 1 million tonn for høy. Ennu vet

En ønsket Havforskningsdirektør!

jeg ikke hva som var årsaken, muligens hadde det sammenheng med tekniske problemer ombord i "Johan Hjort", som høsten 1982 var på sitt siste tokt. Som hovedansvarlig for dette toktet kommer jeg aldri til å glemme denne fadese.

— *Men det var likevel torsken og ikke Odd Nakken som tok knekken på lodda i Barentshavet?*

— Det var da et slemt spørsmål. Men de skulle uansett vært gode å ha i dag de mange millioner hl. lodde som ble fisket for mye i 1983.

— *Hva ville Havforskningsdirektøren aller først gjøre om han fikk en dag som fiskeriminister med diktatorisk makt?*

— Da ville han lagt alt til side og kun konsentrert seg om å fornye flåten av havforskningsfartøy. I begynnelsen av 1990-årene vil samtlige fartøyer være mer enn 10 år gamle. "G.O. Sars" ble bygget i 1970, "Michael Sars" i 1978 og "Eldjarn", som er et konvertert fiskefartøy, i 1979. Universitetet i Tromsø har "Johan Ruud", som ble bygget i midten av 70-årene og Universitetet i Bergen disponerer "Håkon Mosby" fra først i 80-årene.

Om vi ikke gjør noe nå, må hele flåten av havforskningsfartøyer fornyes i siste halvdel av 90-årene. Jeg frykter at det vil bli et for tungt løft, avslutter Odd Nakken.